

Turun kaupungin lausunto, luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle ulkomaalaislain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausuntopyyntö, VN/24207/2023

Ehdotuksen suoja-aika, jona aikana oleskelulupaa ei saisi peruuttaa, kun työntekijä jää työttömäksi

Antaako sääntelyehdotus riittävän pitkän suoja-ajan etsiä uusi työpaikka?

Ehdotus: Ei

Tulevana työvoimaviranoimaisena Turun kaupunki on huolissaan lakiesityksen vaikutuksista työvoiman saatavuuteen. Turun kauppakamarin tekemän tuoreen Varsinais-Suomen kilpailukyky -kyselyn mukaan yritysten rekrytointivaikeudet Turun seudulla ja koko maakunnassa ovat taloudellisen matalasuhdanteen vuoksi jossain määrin helpottaneet. Tästä huolimatta yli neljäsosalla yrityksistä oli nykytilanteessakin vaikeuksia työvoiman saannissa, ja kyselyssä yli puolet yrityksistä ennakoivat työpaikkojensa määrän kasvavan seuraavan kahden vuoden aikana.

Yritykset näkevät siis rekrytointivaikeuksien helpottamisen puhtaasti tilapäisenä, ja talouden piristyessä ja kysynnän elpyessä ongelmat voivat kärjistyä nopeasti. Tämän lisäksi myös Varsinais-Suomessa väestö ikääntyy, ja Turun kaupungin syksyllä 2023 teettämien selvitysten mukaan työvoiman eläkkeelle siirtyminen tulee aiheuttamaan vielä tällä vuosikymmenellä merkittävää osaajapulaa myös muilla kuin nykyisillä työvoimapula-aloilla. Kotimainen työvoima ei edes Turun seudun kaltaisella muuttovoittoalueella pysty vastaamaan ennakoituun työvoiman tarpeeseen.

Työvoiman saaminen myös ulkomailta on siis Turun seudun talouden kannalta välttämättömyys. Ehdotuksen mukainen lyhyt suoja-aika ja sen tehostettu valvonta heikentävät Suomen houkuttelevuutta kansainvälisen työvoiman silmissä, ja epävarmuuden lisääntyminen voi myös haitata Suomeen työperusteisesti tulleiden asettumista maahan.

Työnantajan ilmoittamisvelvollisuus, kun työntekijän työt loppuvat, ja siihen liitettävä sanktion uhka

Onko esitys ilmoittamisen määräajoista 7/10 päivää riittävä?

Ehdotus: Ei

Lakiehdotuksessa esitetty ilmoittamisen määräaika on varsin lyhyt. Turun kaupunki yhtyy elinkeinoelämän järjestöjen huoleen ilmoittamisvelvollisuuden aiheuttamasta byrokraattisesta taakasta yrityksille. Koska osaajapula on etenkin korkeasuhdanteiden aikana jo nyt nähty merkittävänä kasvun esteenä, Turun kaupunki on erityisen huolissaan siitä miten esitys vaikuttaa varsinkin pk-yritysten kykyyn ja haluun palkata kansainvälistä työvoimaa. Suurimpana pääkaupunkiseudun ulkopuolisena monikielisen väestön keskittymänä kannamme myös huolta tämän mahdollisista säteilyvaikutuksista Turussa jo asuvan monikielisen ja/tai maahanmuuttajataustaisen väestön työllisyyteen. Emme myöskään näe tarkoituksenmukaisena lisätä Migrin valvontavelvoitteita tilanteessa, jossa työnantajat raportoivat ajoittain ongelmista työluvien saamisen keston kanssa.

Onko voimassa olevan sanktiosääntelyn (esim. ulkomaalaislain 186-189 §, rikoslaki) soveltaminen riittävää ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnistä?

Ehdotus: KYLLÄ

Ulkomaalaislain 12. luvun sekä rikoslain laittoman maahantulon järjestämistä ja luvattoman ulkomaisen työvoiman käyttöä koskevien pykälien sanktiosääntely on riittävää.

Työnteko-oikeuden laajentaminen työvoimapula-aloille ja asetuksenantovaltuutus

Mahdolliset huomiot sääntelyehdotuksesta

Työnteko-oikeuden laajentaminen työvoimapula-aloille on tervetullut uudistus etenkin, jos työ- ja elinkeinoministeriön Työvoimabarometrin kaltaisella työkalulla saadaan jatkossa ajantasaista alueellista tietoa työvoimapulasta eri aloilla.

Muuta lausuttavaa esityksestä

-